

До Міжнародного дня захисту дітей

1 червня у всьому світі відзначають Міжнародний день захисту дітей. Щороку у цей день низкою держав приділяється найбільше уваги проблемам,

свято прибули численні загони учнів молодших та середніх класів з пришкольних майданчиків міських шкільних. Не бракувало на свят-

пов'язаним із підростаючим поколінням – умовам праці, правам та обов'язкам, розвитку дітей. Адже діти – це продовження попередніх поколінь. Недаремно є вислів: «Діти – це пам'ятник їхнім батькам». В Україні Міжнародний день захисту дітей відзначається згідно Указу Президента України №568/98 від 30.05.1998 року. За роки незалежності Україна розробила й прийняла законодавство з охорони дитинства, що відповідає європейським стандартам, Конвенції ООН з прав дитини. На місцевих рівнях ухвалюються програми заходів до Дня захисту дітей.

Не могли залишитися осторонь цього дня і у Ніжині. У міському парку імені Т.Г. Шевченка було проведено заходи, безпосередніми учасниками та глядачами яких були саме діти. У святі взяли участь танцювальні колективи міста, свій співочий талант продемонстрували учні з різних шкіл. З вітальною промовою до учасників та гостей свята звернувся міський голова Ніжина Лінник Анатолій Валерійович.

У супроводі вожатих-студентів НДУ та вчителів на

куваннях і сімей з дітьми різного віку, що підкреслює нерозривність зв'язку між поколіннями. Багато батьків приходили до парку з малечю, були й групи підлітків, які поповнювали ряди глядачів свята. Для всіх охочих дитлахів працювали різні види атракціонів.

Окрім свята на сцені, у парку були проведені виставка тварин, майстер-класи з різних видів мистецтва.

Дитинство – найщасливіший час для багатьох з нас, ми завжди з теплими почуттями згадуємо роки нашої молодості й дитинства, так давайте ж робити всі зусилля, щоб наші діти, діти нашого часу могли з посмішкою через кілька років згадувати ті роки, коли вони були маленькими, коли вони росли, і входили в доросле життя.

*Так хочеться вам показати, діти,
Чарівний світ у крапельці роси,
І ваше ніжне серденько відкрити
Для радості, любові і краси.*

Дмитро Безмолитвенний,
студент IV курсу філософського факультету

НОВИНИ НАУКИ

Вітаємо переможців олімпіад та конкурсів студентських наукових робіт з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей серед студентів Ніжинського державного університету ім. м. Гоголя.

Олімпіада

Спеціальність «Хореографія» (м.Одеса):

Диплом II ступеня – Гладков Іван та Диплом лауреата – Білан Оксана, студенти 4 курсу факультету культури та мистецтв. Наукові керівники – к.пед.н., доц. Ростовська Юлія Олександрівна, ст. викл. Сірякова Анна Вікторівна, к.пед.н., доц. Пархоменко Олександр Миколайович.

Спеціальність «Географія» (м.Київ):

Диплом III ступеня – Іванова Анастасія Віталіївна, магістрантка природничо-географічного факультету, науковий керівник – д.географ.н., проф. Барановський Микола Олександрович.

Спеціальність «Політологія»

Диплом III ступеня – Добкевич Анна Романівна, студентка 3 курсу історико-юридичного факультету.

Програмування

(регіональний етап першості кубку світу)

Диплом III ступеня – команда Мисаковець Святослав Андрійович, Ященко Ярослав Юрійович, студенти 4 курсу ННІ точних наук і економіки.

Спеціальність «Історія»

4 місце – Баров Володимир Володимирович, магістрант історико-юридичного факультету.

Спеціальність

«Теоретична і прикладна психологія»

5 місце – Романенко Аліна Сергіївна, студентка 3 курсу факультету психології та соціальної роботи.

Спеціальність «Фізика»

6 місце – Ляшенко Віта, студентка 2 курсу ННІ точних наук і економіки.

Спеціальність «Дошкільна освіта»

6 місце – Березняк Маргарита Сергіївна, магістрантка факультету психології та соціальної роботи.

9 місце – Хандога Ірина Іванівна, студентка 4 курсу факультету психології та соціальної роботи.

Спеціальність «Німецька мова і література»

7 місце – Селюченко Ірина Володимирівна, магістрантка факультету іноземних мов.

Спеціальність «Географія»

8 місце – Медвідь Тарас, студент 2 курсу природничо-географічного факультету.

Спеціальність «Соціальна педагогіка»

9 місце – Висовень Леся Сергіївна, студентка 3 курсу факультету психології та соціальної роботи.

Спеціальність «Математика»

10 місце серед педагогічних університетів – Мельник Ярослава Васиївна та Топоріна Марія Валеріївна, магістрантки ННІ точних наук і економіки.

Всього у 2018 р. відрядили на олімпіади 43 студенти.

5 переможців: троє призерів в індивідуальному заліку, одне – командне місце (двоє студентів). 9 студентів – отримали з 4 по 10 місця

У 2017 році було 5 переможців олімпіад. Всього брали участь 31 студент.

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт

Диплом I ступеня

В галузі «Гендерні дослідження»:

1. Рева Валентина Вікторівна, студентка 6 курсу факультету психології та соціальної роботи. Науковий керівник к.пед.н., доц. Володченко Жанна Михайлівна.

В галузі «Історичні науки»

2. Солодка Катерина Юріївна, магістрантка історико-юридичного факультету. Науковий керівник – к.і.н., доц. Крупенко Оксана Васиївна.

Диплом II ступеня

В галузі «Соціальна робота»

3. Плоска Ярина Ігорівна, студентка IV курсу та Ільчук Антон Миколайович, магістрант факультету психології та соціальної роботи. Науковий керівник – к.пед.н., доц. Качалова Тетяна Васиївна.

Диплом III ступеня

В галузі «Українська мова та література»

4. Івахно Наталія Олексіївна, магістрантка філологічного факультету. Наук. кер. д. філол. наук, проф. Бойко Надія Іванівна.

В галузі «Романо-германські мови та літератури»

5. Зеленько Альона Вячеславівна, студентка 4 курсу факультету іноземних мов; наук.кер. – канд. філол.н., ст. викл. Щербак Олена Миколаївна.

В галузі «Дошкільна педагогіка» (м.Бердянськ)

6. Мойсєнко Юлія Володимирівна, магістрантка факультету психології та соціальної роботи; наук. керівник – к.пед.н., доц. Аніщук Антоніна Миколаївна.

В галузі «Біологія»

7. Ракоїд Юлія Володимирівна, магістрантка природничо-географічного факультету; наук. керівник – к.б.н., доц. Гавій Валентина Миколаївна.

Наукові роботи, відзначені грамотами за перемогу в номінаціях:

Інженерія програмного забезпечення

Фурлетов Артем Володимирович, Комісарик Андрій Вячеславович, студенти 4 курсу ННІ точних наук і економіки, наук. кер. к.ф.-м.н., доц. Глушко Ірина Миколаївна.

Українська мова та література

Андрущенко Аліна Сергіївна, магістрантка філологічного факультету, наук. кер. к.філол.н., доц. Кайдаш Алла Миколаївна.

У 2017-2018 н.р. всього подано 26 робіт з 16 різних галузей. Відрядили на конкурс 12 студентів. Семеро студентів відзначені дипломами I-III ступенів та 2 роботи заохочувальними грамотами.

У 2016 – 2017 н.р. на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт було подано 18 робіт з 10 різних галузей наук. Студенти отримали 3 призових місця та 4 роботи відзначені грамотами і заохочувальними дипломами.

Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (гуманітарний профіль) Фінальний етап

Диплом II ступеня – Микитенко Аліна Віталіївна, студентка 4 курсу філологічного факультету, наук. кер. – к.філол.н., доц. Моціяка Олена Миколаївна.

Мистецькі конкурси

Молодіжний хор «Світлич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя здобув:

– «Гран-прі» та Кубок переможця VIII Міжнародного конкурсу «PREMIER».

Клапчук Валерія, магістрантка факультету культури та мистецтв, клас доц. М.О.Шумського, здобула звання:

– Лауреат I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «GOLDEN LION» (весна 2018, м.Львів).

– Диплом I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «Grand music fest» (весна, 2018, Харків).

Тетяна Дяченко, студентка IV курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. Хоменко А.Б., здобула:

– Лауреат I премії Міжнародного фестивалю-конкурсу «Зимова фантазія» (Київ, січень-лютий 2018)

Подкозьзіна Світлана, магістрантка II курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. Хоменко А.Б., здобула:

– Лауреат I премії Міжнародного фестивалю-конкурсу «Зимова фантазія» (Київ, січень-лютий 2018).

Бірюк Альона, магістрантка факультету культури і мистецтв, клас доц. Гусейнкової А.В.

– Диплом I ступеня в XVII Міжнародному молодіжному фестивалі «Мистецькі барви» (лютий-березень 2018).

Ніжинець Софія Сергіївна, студентка II курсу факультету культури і мистецтв, клас проф. Шумського М.О.

– Диплом III ступеня в XVII Міжнародному молодіжному фестивалі «Мистецькі барви» (лютий-березень 2018).

Дьомочка Анастасія Олексіївна, студентка III курсу факультету культури і мистецтв, клас викл. Пархоменко А.В.

– Лауреат II премії в XIV Всеукраїнському конкурсі «Класичний меридіан», номінація «Академічний вокал» (Київ, березень 2018).

Мехеденко Інна Юріївна, магістрантка 6 курсу факультету культури і мистецтв, клас викл. Коробки В.І.

– Диплом I ступеня в II Всеукраїнському конкурсі-фестивалі дитячої творчості «Зірковий старт» (весна 2018).

– Диплом I ступеня, VI Міжнародний фестиваль-конкурс «DAS-fest».

Сидько Анастасія Григорівна, магістрантка I курсу факультету культури і мистецтв, клас викл. Коробки В.І. (квітень 2018, м.Чернігів).

– Диплом II ступеня в II Всеукраїнському конкурсі-фестивалі дитячої творчості «Зірковий старт» (весна 2018).-

Наш кор.

ДО 200-РІЧЧЯ ВІДКРИТТЯ ВИШУ

Веселі історії з повсякденного життя

Інституту князя Безбородька (1875-1920 рр.)

Публікуємо продовження цікавого дослідження, зроблене доцентом кафедри всесвітньої історії Петром Петровичем Моціякою. Початок матеріалу див. у газеті «Альма матер» №14/2018.

Деякі смішні історії пов'язано з професором Володимиром Івановичем Резановим (1867-1936 рр.). Так, зокрема, інший професор інституту Вячеслав Іванович Петр (1848-1923 рр.) частенько жартував над короткозорістю Володимира Івановича. В.І. Петр розповідав, що одного разу Володимир Іванович зустрівся на тротуарі з коровою, яка туди забрела, і ввічливо поступився їй дорогою, навіть зняв капелюха, вклонився і вимовив: «Пожалуйста». Чи була така історія насправді, важко сказати, проте В.І. Петр дуже барвисто її розповідав. Володимир Іванович не ображався на творця таких історій, реготав разом з ним, тільки додавав: «Ну и шутник же Вы, Вячеслав Иванович. Вам бы в цирк» [6, с. 487-488].

Хоча в В.І. Резанова були гарні стосунки зі всіма членами інститутського колективу, одного разу стався і неприємний зрив через сутичку із завгоспом (економом) Ф.О. Бовою. У двірничихи інституту Мокрини була коза, яка сильно билася і тому Ф.О. Бова наказував Мокрині тримати козу на прив'язі. Так воно й було. Разом з тим, дружина В.І. Резанова (дуже повна жінка, яка, рухаючись, ледве перебирала ногами) мала звичку щоденно гуляти по зеленому інститутському двору. Одного разу під час її прогулянки по двору коза відірвалася зі своєї прив'язі, напала на дружину В.І. Резанова і стала її бити рогами. З великим труднощами козу відтягнули від жінки, яка лежала на траві. В.І. Резанов прибіг на крики і з не властивою йому лайкою накинувся на економа Ф.О. Бову, який був теж на місці пригоди. Той з незворушним спокоєм кинув на адресу Володимира Івановича репліку: «Ваша академическая учёность тускнеет от ярости, вызванной вдохновенно бодающей козой». Ця фраза обурила В.І. Резанова і він вже за півгодини написав доповідню на ім'я інститутського начальства з вимогою уважно розібратися в інциденті і вжити заходи стосовно Ф.О. Бови, який його образив, а також вимагав захисту для своєї дружини від Мокрининої кози. З часом сторони конфлікту помирилися, а козу Мокрині довелося відразу пустити на м'ясо. Ще довго «дело о бодании козой супруги профессора Резанова» було предметом розмов в інститутському колективі [7, с. 954-955].

Деякі роками раніше, в 1913 р., Правління інституту розглядало ще одну скаргу професора В.І. Резанова на своїх сусідів – сім'ю священника інститутської церкви і законовчителя інституту і гімназії М.М. Боголюбова (1872-1934 рр.) – батька трьох синів, майбутніх академіків: Миколи, Олексія і Михайла. Подаємо дослівно текст документу: «Разматривали жалобу профессора В.И. Резанова о том, что предоставленная ему казенная квартира в течение нескольких часов становится совершенно неудобобитой вследствие того, что в помещении, занимаемом священником Боголюбовым, заведено нечто вроде

музыкального училища; разыгрываемые ученицами гаммы и фортепианные экзерсисы наполняют звуками всю его, Резанова, квартиру, терзают уши и мозг, совершенно лишают его возможности умственной работы, приводят в совершенно нервное разстройство.

г. Резанов просит воспретить давание фортепианных уроков в помещении священника Боголюбова.

Разматривали также заявление законоучителя Института Боголюбова поданное вследствие вышеизложенной жалобы Резанова о том, имеет ли он, Боголюбов, право на музыкальные занятия в своей квартире. При этом законоучитель Боголюбов объясняет, что в настоящее время музыкальные занятия в его квартире сравнительно с прежними часами (2 ч. в день) уменьшены до возможного предела: занятия происходят только три раза в неделю: в среду 2 урока по ½ часа каждый, в субботу два урока также по ½ часа и в воскресенье один урок – ½ часа. Правление постановило: 1) музыкальные занятия не учебного характера ограничениям не подлежат; 2) музыкальные занятия учебного характера в пределах указанных священником Боголюбовым признаны допустимыми» [8, арк. 9 зв.-10]. Щоправда, того ж 1913 р. Боголюбови переїхали до Києва і, можливо, ця сварка була однією з причин від'їзду з Ніжина.

«Щоденники» М.М. Бережкова містять багато теплих і смішних історій, які автор записував у Ніжині. Вони стосуються як міста загалом, так і, зокрема, інституту. Цікавий запис за 1901 р. з поміткою «Не забыть»: «В Нежине свиней сзывают междометием «паць, паць, паць – у-у-у» (протяжно, звонко) вм.[есто] нашего «чух-чух».[9, арк. 57 зв.].

Ось, наприклад, М.М. Бережков почув на базарі і записав так: «Нежинские еврейки жалуются: «У русских бабей дешево не купишь сметаны» [10, арк. 34 зв.]. Іншого разу записав до щоденника так: «На днях я справлялся в одной нежинской торговки про апельсины, каковы они на вкус, и по какой цене продаются.

- «Ну, известно, отвечала она мне, - апельсины теперь не нежинские, время не такое...

- Не нежинские? А какие же?, спрашиваю я.

- Обыкновенные».

Итак, есть апельсины нежинские и есть «обыкновенные». Вонмем!» [11, арк. 50].

Запис від 3 листопада 1902 р.: «Снежок, ветер северо-восточный. Одна еврейка на базаре говорила, припрыгивая: «хай Бог милує, як холодно» (12, арк. 28).

Розмовляють двоє:

- «Знаєш Нежин?»

- О, как же! Это последний большой буфет перед Киевом...» (13, арк. 35 зв.)

Петро Моціяка

Продовження у наступному номері

ФАКУЛЬТЕТИ ІНФОРМУЮТЬ

Світ прекрасного і неосяжного: «Вечір з Дивертисментом»

В залі тихий гомін. Ще поки ті, хто прийшов – у світі буденності. Але зовсім скоро почнеться те, заради чого всі вони тут... відкриється завеса і глядач порине у світ прекрасного і неосяжного. Все це попереду. А поки присутні у передчутті дива. Та справжнє диво там – за кулісами. Артисти готуються до виступу: жартують, хвилюються, підглядають за глядачем у шпаринку завіси... аж ось, нарешті: «Ми починаємо!». І від цієї миті диво хвилею поглинає усіх, хто має радість провести «Вечір з Дивертисментом». На сцені артисти хореографічного ансамблю. Юні хлопці та дівчата, студенти факультету культури і мистецтв імені Олександра Ростовського – саме вони творці цього вечора. Усі вони закохані у танець! І напевно, для кожного з них танець – це пульс, дихання, це ритм життя.

Дійство, що відбулося у актовій залі НДУ – не просто концерт, скоріше концерт-розмова. Розмова з глядачами, гостями, артистами. Розпочався вечір розмовою з керівником ансамблю Анною Серяковою. Анна Вікторівна розповіла про заснування ансамблю у 2000 році її сестрою Іриною Серяковою, про подальші творчі кроки «Дивертисменту» і, нарешті, про свою діяльність як керівника в цьому колективі:

- Колектив ансамблю має невеликий склад – 10-12 танцюристів – студентів старших курсів. Безумовно унікальність цього колективу в тому, що його учасники мають можливість на базі ансамблю реалізувати власні постановки сучасної хореографії різних стилів та напрямків.

Отже, для студентів – артистів «Дивертисменту» цей вечір був ще й своєрідним екзаменом з дисципліни «Мистецтво балетмейстера», який викладає Анна Серякова. Невелика довідка для читачів: «Мистецтво балетмейстера – основний предмет із циклу хореографічних дисциплін. Він базується на знаннях отриманих на уроках класичного, народного, українського, сучасного, бального та історико-побутового танцю». Тож відповідальність була велика, адже «прийняти іспит» прийшли їх викладачі: Юлія Ростовська, Олександр Пархоменко, Віра Максименко. Саме вони закладають теоретичну та практичну основу професії балетмейстера.

Привітати майбутніх професіоналів, які цього року отримають диплом бакалавра зі спеціальності «хореографія» прийшов і ректор університету кандидат історичних

наук Самойленко Олександр Григорович. Після офіційних привітань Олександр Григорович не обминув і невимушеної розмови:

- Олександр Григоровичу, скажіть, чи погоджуєтесь ви з думкою, що у кожній людини є свій власний танець життя?
- Так звісно. І чим багатіший внутрішній світ людини, тим цікавіший буде танець.
- То який у вас танець життя?
- Напевно, танго...

І кожен глядач подумав про власний танець життя – вальс, гопак, мазурку, контемп, рок-н-рол... Що ж до вечора, то на глядача чекала різноманітна програма – танці різні за стилем, жанром, тематикою, емоційною насиченістю. Кожен митець, створюючи щось прагне, аби його творіння було оцінене і визнано публікою. Наші хореографи постійно беруть участь у різних концертах університету, міста. І безсумнівно мають успіх у глядача. Крім того, їх роботи неодноразово були учасниками різних конкурсів і олімпіад. Цього року дві балетмейстерські роботи студентів, під керівництвом Анни Серякової, були показані і високо оцінені журі на олімпіаді в Одесі. Одна з них – «Легенда про мак» у постановці Оксани Білан стала дипломантом, а робота Івана Гладкова «Весільні шафери» отримала диплом лауреата II ступеня. Роботи Володимира Колібаби, Пінченко Каті отримали золоті дипломи на міжнародному конкурсі дитячого та молодіжного хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси». Всі ці постановки можна було побачити на сцені цього вечора.

Окрасою концерту стали виступи запрошених вокалістів – Сергія Гладарьова та Маріанни Тисевич – вихованців викладача кафедри вокально-хорової майстерності Алли Борисівни Хоменко, яка вже давно у творчій співдружності з Анною Вікторівною.

Доречі, Маріанна Тисевич цього року також мала змогу попрацювати з Анною Серяковою під час підготовки конкурсу «Міс та Містер НДУ 2018». Як результат – перемога та титул «Міс НДУ 2018».

Слід сказати, що творча співпраця Анни Серякової з соціально-гуманітарним відділом НДУ – особлива сторінка в історії ансамблю «Дивертисмент», артисти якого є постійними учасниками різних загальноуніверситетських заходів. Саме про це говорили з начальником соціально-гуманітарного відділу Віталіною Скороход:

- Анна Вікторівна вже багато років є незмінним режисером-хореографом загальноуніверситетських конкурсів «Міс...», а потім і «Містер НДУ». І я маю велику радість працювати разом з нею над створенням цих неймовірно яскравих заходів. Більше того – наша співпраця переросла в дружбу, і сьогодні я з радістю вітаю свою колегу і подругу, та колектив «Дивертисмент» з їх творчим вечором.

У 2017 році «Дивертисмент» став учасником ще одного цікавого проекту – «Майданс». Про це розповів один з ідейних натхненників і організаторів цього заходу Сергій Іванюк:

- Ідея «Майдансу» прийшла до нас з Михайлом Михайленком. Основна задача цього проекту – об'єднати студентів різних факультетів, бо ми в університеті єдиний колектив. І ми дуже вдячні, що Анна Серякова та колектив «Дивертисмент» відгукнулися на пропозицію допомогти нам і зро-

бити класне шоу. Після співпраці з ними я зрозумів, що це не просто колектив, це – команда.

Сергій Іванюк заповнив, що «Майданс» буде мати продовження, а також студенти університету зможуть взяти участь в інших цікавих проєктах, над якими він працює.

Загалом атмосфера вечора була невимушена, дружня, тепла. Відчувалося, що всі, хто був у залі, з великим захопленням спостерігали за дивом, яке творилося на сцені. Дякуємо за цю можливість всім учасникам ансамблю, керівнику Анні Серяковій та соціально-гуманітарному відділу університету на чолі з Віталіною Скороход. Впевнена, вечір довів, що ансамбль Дивертисмент – майстерний, творчий, неординарний колектив з цікавою історією і неабиякими перспективами. Тож, побажаю його учасникам і керівнику яскравих постановок, гарних сценічних площадок і вдячного, люблячого глядача!

Марина Коломійченко.

«Світлич» запалює серця

Свій славний ювілей, 25-річчя з дня заснування, Молодіжний хор «Світлич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя під орудою заслужених діячів мистецтв України, професорів Людмили Шумської та Людмили Костенко відсвяткував феєричним гала-концертом. Велика актовна зала НДУ імені М.Гоголя вщент була заповнена глядачами. У своєму вітальному слові ректор університету доцент Олександр Самойленко зазначив, що «Світлич» протягом більш як двох десятиліть є візитівкою Гоголівського вишу. Його перемоги на Міжнародних та Всеукраїнських пісенних конкурсах примножують і розбудовують духовні традиції Ніжинської вищої школи.

А далі присутні полинули у чарівний світ музики. У чудовому виконанні колективу пролунали твори Миколи Леонтовича, Михайла Вербицького, Георгія Майбороди, українські народні пісні, церковні піснеспіви. Кожний твір завершувався під бурхливі овації глядачів.

Під час концерту з онлайн-привітанням до ювілярів звернувся народний депутат України Олександр Кодола, а його помічник Тамара Стратілат вручила розкішні букети троянд керівникам хору. Хор привітали секретар Ніжинської міської ради Валерій Сологуб та заступник міського голови Ігор Алексєєнко; голова Ніжинської районної ради Олег Бузун. Радник Посла Республіки Польща в Україні пані Емілія Ясюк подякувала учасникам колективу за тіс-

ну співпрацю у питанні розбудови культурницьких зв'язків між двома братніми народами і вручила квіти та подарунки керівникам хору. Щирі теплі привітання лунали на адресу колективу та їх керівників від виконувача обов'язків ректора Національної музичної академії України, заслуженого діяча мистецтв України, професора Максима Тимошенка; директора Чернігівського музичного коледжу, заслуженого діяча мистецтв України Володимира Суховірського, директора Ніжинського коледжу культури та мистецтв, заслуженого артиста України Володимира Дорохіна, директора Ніжинської музич-

ної школи, заслуженого працівника культури України Сергія Голуба, інших офіційних осіб. А далі знову панувала музика... Чудові твори світової пісенної класики полонили серця присутніх. Музика Луї Пріма, Крістофера Тіна, Фіделя Калаланга, Ендрю Уеббера у майстерному виконанні «Світлича» сприймалася на «біс»!

І насамкінець про головне: за сумлінну, багаторічну, творчу працю керівники хору «Світлич», заслужені діячі мистецтв України, професори Людмила Шумська та Людмила Костенко рішенням голови обласної ради Ігора Вдовенка були нагороджені Почесними грамотами Чернігівської обласної ради із врученням нагрудного знаку. Вітаємо! А «Світлич» продовжує запалювати серця...

Лесь Хонда

ОБЛИЧЧЯ НОМЕРУ

Пам'яті колеги

Пішов з життя засновник перекладацької студії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя Олександр Васильович Жомнір, якому йшов 92-рік.

Цей сільський хлопчина із Рівненщини у 1951 році закінчив з відзнакою українське відділення філологічного факультету Львівського державного університету ім. Івана Франка, звідки

виніс не тільки ґрунтовні знання української мови і літератури, а і глибоку українську переконаність. З молодечим запалом пішов учителювати у Великозагайцівську середню школу Великодедерацького району Тернопільської області.

У 1962 році О. І. Близнюк, тодішній декан факультету англійської мови, запросив Олександра Васильовича, який на той час закінчив з відзнакою Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, до роботи у Ніжинському державному педагогічному інституті імені М.В. Гоголя, де він став викладачем практики англійської мови і перекладу. На факультеті він одразу виявив себе завзятим, натхненним лектором, який постійно прищеплював студентам любов до художнього перекладу, помічав здібності до нього і намагався всіляко їх розвивати. На відміну від усіх інших наших викладачів того часу, на заняттях і поза ними Олександр Васильович розмовляв тільки англійською або українською (а не російською) мовами, у чому дехто вбачав прояв націоналізму.

У 1971 році в Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка Олександр Васильович захистив кандидатську дисертацію на тему «Питання поетики і стилю Шевченка в перекладах англійською мовою». Матеріали цього дослідження представлені ним у наукових публікаціях в журналах «Мовознавство» (1969), «Жовтень» (1969), «Дніпро» (1968), «Всесвіт» (1968), «Вітчизна» (1968, 1967). Він був автором 11 статей-довідок в енциклопедичному Шевченківському словнику (т.1 1976; т.2 1977; перевидання 1978 року).

Будучи ініціативною людиною, О.В. Жомнір організував студентський перекладацький гурток, члени якого оприлюднювали свої твори у факультетській стіннівці, а потім на окремих великих шпальтах паперу з надписом «Транслятор». Все це, звичайно, друкувалось на друкарській машинці, а то й писалось від руки. Підшивки «Транслятора» (21 примірник) і зараз зберігаються як реліквія на нашому факультеті.

До 1976 року факультетський гурток працював в рамках славетної, знаної ще з гоголівських часів літературної студії інституту, але весною 1976 року з ініціативи О. Жомніра, В. Літвинова і Б. Савченка він перетворився в окрему перекладацьку студію «Транслятор», яка і зараз успішно діє. Так, нею було підготовлено та опубліковано дві збірки вибраних художніх перекладів наших студентів, випускників і університетських викладачів («Перекладацькі передзвони», 2012 р., «Нові перекладацькі передзвони», 2017 р.).

Олександр Васильович був перекладачем-професіоналом високого класу. Йому належить переклад п'єси В. Шекспіра «Цимбелін», яка увійшла у 5-й том зібрання творів В. Шекспіра українською мовою (перекладати Шекспіра доручали за результатами спеціального конкурсу на перекладання двох сторінок твору. О.В. Жомнір переміг у ньому і йому доручили перекласти увесь твір). Йому також належить переклад роману В. С. Моема «Місяць і п'ятак» («The Moon and the Sixpence»). Він був автором перекладів польської поезії («Антологія польської поезії», 1979), творів американської поетеси Е. Дікінсон («Літературна Україна», 1981).

Та, на жаль, дві головні праці О. В. Жомніра – переклад «Втраченого раю» Джона Мільтона і найповнішу у слов'яномовній літературі збірку перекладів творів знаменитої американської поетеси Емілі Дікінсон він так і не встиг опублікувати за свого життя (хоча вони вже готові до друку). Отже, сподіваємось, що обидві роботи будуть опубліковані, і це стане подією в українській перекладній літературі.

О.В. Жомнір був висококваліфікованим, дуже ерудованим викладачем і лектором, який вмів зацікавити студентів. На практичних заняттях він любив «дегустувати» не тільки якийсь вірш чи окремі його рядки, а і окремі епітети, метафори, прийоми автора. Він навчав студентів розвивати чуття відтінків значення слів.

В повсякденному житті і спілкуванні з колегами він проявив себе як комунікабельна, доброзичлива, з гарним почуттям гумору людина, непересічна, самодостатня і ініціативна. Він був, що називається, «компанійський мужик», який полюбляв спілкування, вмів утнути якусь веселу витівку, організувати невеликий «междусобойчик», але бував і досить різким, прямим і в'їдливо саркастичним, особливо коли стосувалось вживання багатьма етнічними українцями російської мови замість рідної української. Проте, він був чуйною людиною, що завжди готова прийти на допомогу, інколи неочікувану. Він не раз демонстрував це своїми вчинками. Ще, пам'ятається, йому часто дзвонили, щоб отримати якунебудь філологічну чи іншу консультацію або пораду, і він відкладав убік свої справи і йшов копирсатись десь у численних, але неупорядкованих книжках своєї бібліотеки – щоб відшукати потрібну книжку чи словник.

Колеги

ТРИБУНА ПЕРЕКЛАДАЧА

Цей випуск «Трибуни перекладача» присвячується пам'яті засновника нашої перекладацької студії, – Олександра Васильовича Жомніра – професіонального поета-перекладача високого класу – його переклад п'єси В. Шекспіра «Цимбелін» міститься в академічній повній україномовній шеститомній збірці творів В.Шекспіра, він переклав і підготував до друку більш ніж 500 віршів американської поетеси Емілі Дікінсон; він також переклав роман Віл'яма Моема «Місяць і п'ятак» та ін. На жаль, він не встиг здати до друку вже готовий переклад відомої на весь світ поеми Джона Мільтона «Втрачений рай», а також і готової до друку найповнішої в слов'яномовній літературі збірки перекладів Емілі Дікінсон, яка нараховує близько 500 віршів. (Усього Емілі Дікінсон написала 1773 віршів, які вона нумерувала.). На жаль, ми не маємо змоги надрукувати тут хоча б уривок з «Втраченого раю», то ж замість цього друкуємо перекладені О.В. Жомніром три віршики Емілі Дікінсон, і декілька перекладів чудового вірша Дікінсон, № 254 про благородну роль надії в нашому житті, виконаних членами нашої перекладацької студії:

Emily Dickinson
(1830–1886)
№ 288

I'm Nobody! Who are you?
Are you – Nobody – Too?
Then there's a pair of us!
Don't tell! They'd advertise – you know!

How dreary – to be – Somebody!
How public – like a Frog –
To tell one's name – the livelong June
To an admiring Bog!

№ 1092

It wasn't saint – it was too large,
Nor snow – it was too small.
It only held itself aloof
Like something spiritual.

№ 1638

Go thy great way! The stars thou meetest
Are even as Thyself –
For what are Stars but Asterisks
To point a human Life?

* * *

If I can stop one heart from breaking
I shall not live in vain;
If I can ease one life the aching,
Or cool one pain,
Or help one fainting robin
Unto his nest again,
I shall not live in vain.

"Twas such a little, little boat
That toddled down the bay!
"Twas such a gallant sea
That beckoned it away!

"Twas such a greedy, greedy wave,
That licked it from the coast;
Nor ever guessed the stately sails
My little craft was lost!

№ 254

'Hope' is the thing with feathers –
That perches in the soul –
And sings the tune without the words –
And never stops – at all –
And sweetest – in the Gale – is heard –
And sore must be the storm –
That could abash the little Bird
That kept so many warm –
I've heard it in the chilliest land
And on the strangest Sea –
Yet, never, in Extremity,
It asked a crumb – of Me.

Емлі Дікінсон
№ 288

Хто я? – Ніхто. Ти також
Ніхто? – От і чудово –
Тепер нас двоє. Помовчим,
Бо нажене обмова.

Яка нудота – бути кимсь!
То жаб яча турбота –
Виквакувать своє ім'я
Під оплески Болота.

Переклав Старий («Старий» – це літературний
псевдонім Олександра Жомніра)

Ряхтіло воно, вирувало,
Величне й святе,
Сказати «чудо» – мало,
Назвати «сніг» – не те!

Переклав Олександр Жомнір

№ 1638

В Путь великий рушай! Такі
Як Ти спадають зірочками
Біля імен у книгах і надгробках.
А чи в міриадах Зір з безодні неба
Не іскрить одсвіт зірочок людських?

Переклав Олександр Жомнір, 30.03.17 р.

Якби чиесь розбите серце
Зцілити я могла,
Чи вгамувати біль –
Я б знала,
Що недарма жила.
Або якусь пташину
Од смерті вберегла –
Я недарма жила.

Переклала Ганна Васильченко,
випускниця НДУ 1980 р.

То был маюсенький челнок,
Что шел, качаясь, из залива.
То было вежливое море,
Что увело его игриво.
То была жадная волна,
Что навсегда его слизала.
Не догадались корабли,
Что лодочки моей не стало.

Перевел Илья Липес, выпускник НДУ 1980 г.

«Надія» – це крилатий птах,
Що у душі засів,
І чутно нам і вдень і в ніч
Її бадьорий спів.
Співає солодко вона,
І гріє тим чимдуж,
Як буря гасить пламена
Нужденних віри душ.

Бринить та пісня в скрути час,
І на краю землі,
Вона весь час рятує нас,
Та ані крихть – собі!

Переклала Катерина Левченко,
випускниця НДУ 2017 р.

НОВИНИ СПОРТУ

Підводимо підсумки університетської Спартакіади

Фінішувала міжфакультетська Спартакіада університету. Вона не принесла неочікуваних результатів. Як і минулий рік, першість у Спартакіаді посіла збірна команда спортсменів природничо-географічного факультету (ст. викладач М.М. Кириєнко). Приємною несподіванкою стало II місце команди факультету іноземних мов (ст. викладач М.М. Красновид), адже факультет у своїй переважній більшості дівочий. Але, як кажуть у народі, «не кількістю, а якістю!» Замкнула університетський п'єдестал пошани збірна команда історико-юридичного факультету (ст. викладач І.І. Запрлішний), вона посіла III місце.

З якими ж здобутками підійшли збірні команди факультетів до фіналу Спартакіади? Переможець був переконливий у своїх виступах. Жіночі і чоловічі команди природничо-географічного факультету посіли перші місця з баскетболу, міні-футболу. Хлопці були кращими з настільного тенісу і шахів, другими з шашок, третіми з волейболу. Волейболістки факультету посіли друге місце серед жіночих команд. Ці перемоги дозволили набрати рекордну суму балів – **2629**. Це переконлива перемога, якою потрібно пишатися. А ще це наслідок клопіткої роботи їхнього тренера Михайла Миколаєвича Кириєнка. Вітаємо його з успіхом!

Команда факультету іноземних мов успішно виступила в ігрових видах спорту. Жіноча команда факультету перемогла серед волейболісток, була другою у змаганнях з баскетболу та міні-футболу. Хлопці були другими серед баскетболістів і третіми серед тенісистів. І як підсумок – **2419 балів, або срібні нагороди**. Вітаємо наставника команди М.М. Красновида з успіхом.

Бронзові призери, команда історико-юридичного факультету, із самого початку змагань була серед лідерів. Історики перемогли у турнірі шашкистів, були другими з настільного тенісу та волейболу, третіми з баскетболу та шахів. Щоправда незвично було бачити чоловічу збірну факультету з міні-футболу на третьому місці, але як кажуть: «м'яч круглий». І як підсумок – **2314 балів** і бронзові нагороди. Але це також успіх..., отож вітаємо Івана Івановича Заплішного з перемогою.

Четверту сходинку посіла збірна команда Інституту точних наук і інформатики. Певно це так вплинула зміна назви закладу, бо команда фізико-математичного факультету завжди була серед призерів. Цього ж року ні... Успішно стартувавши, посівши перше місце серед чоловічих команд з волейболу і третє серед жіночих команд, далі спортсменів-математиків ніби хто зурочив. Суцільні четверті місця..., навіть з шахів, а грала ж інтелектуальна еліта. Отож, сподіваємося, що молоді науковці у наступному сезоні поліпшать свої показники,

ну не гоже хлопцям-математикам посідати п'яте місце з міні-футболу. А ще хочеться висловити слова вдячності старшому викладачу Петру Івановичу Кузьменку за сумлінну працю. Жодного тренування не пропустив. Отак би і студентам, тоді б перемоги не забарилися. Загальна сума балів факультету – **2180**.

П'яту сходинку спартакіадної першості посів факультет психології та соціальної роботи. Очолює колектив діючий спортсмен, кандидат у майстри спорту Володимир Віталійович Боровик. Частий гість на змаганнях спортсменів-психологів декан факультету Олексій Анатолійович Тимошенко зазначив, що це значно активізує спортсменів факультету. Цього року юнаки та дівчата факультету посіли друге місце з шахів, третє – з шашок, юнаки були другими, а дівчата третіми з міні-футболу. Одним словом – боролися! Загальна сума балів у підсумковій таблиці – **2091**.

Останнє місце в турнірній таблиці посів філологічний факультет (команда факультету культури і мистецтв не бере участь у спартакіаді через надмірну завантаженість). Загальна сума балів – **690**. Мені особисто сумно з цього... Адже факультет має таку славу історію, такі славні спортивні традиції... Серед його вихованців: майстер спорту міжнародного класу СРСР, член олімпійської збірної СРСР з легкої атлетики Володимир Тищенко; кандидат у майстри спорту з кульової стрільби Самат Ігнашев, кандидат у майстри спорту з художньої гімнастики Тамара Ульянова, кандидат у майстри спорту із настільного тенісу Іркін Мулдашев; волейболісти-першорозрядники: Юрій Комендантенко, Олександр Кононяко, Микола Кудлай, Олександр Забарний, Людмила Ткаченко, Валентина Москаленко; баскетболістки-переможці всеукраїнських змагань Світлана Козюра, Тетяна Басак, Галина Тютюнник. І цей перелік можна продовжувати... У чому ж нині справа? Відповідь на поверхні: «перевелися козаки на факультеті!». Дівчатам-спортсменам бракувало чоловічої підтримки. Хлопці факультету проігнорували більшу частину змагань – не виставили команди з волейболу, баскетболу, міні-футболу... Чому? Ліньки..., розманіжилися серед дівчат у групах. А може їх немає? Та, ні... Лише на першому курсі шестеро... Повноцінна команда, а ще ж є і на інших курсах. Ніякі умовляння старшого викладача Світлани Олександрівни Оленченко не допомагають. А студюком мовчить, бо благоденствує... От-такі справи. Сподіваємося усе-таки пробудити чоловічу гідність, не вік же за спідницями ховатися. А може все таки дійде... Хочеться вірити.

Над підсумковою таблицею міркував
Лесь Хонда

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.

Тираж 900 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редактор: Анна Лебедева

Члени ради: Григорій Самойленко, Віталіана Скороход, Анна Парубець, Сергій Іванюк, Аліна Лещенко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Графська, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування:

Анна Лебедева

Коректор: Анна Парубець

Віддруковано у Видавництві НДУ імені М. Гоголя

Замовлення №102

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"